

(א) תום' ד"ה מדבר וכו'
פאת נגז מדבר לין:

נב' קנאה יש ביניכם. עי'
ברש"י בחומש בראשית א כ"ו
וברל"ס סס: שם מיד הודו
לו להקב"ה. עי' תורת חיים
סנהדרין דף ע"א ד"ה ולמה
נכתבו: שם בלום יש עבר
שנותן שלום. עי' מהרש"א
נח"א רפ"ד דברכות.
וקושייתו ומירונו בחומ' ב"ק
עג ע"ב ד"ה כדי:

ויכפר על העם. וזו מסר לו מלאך המות כשעלה לרקיע, שהקטורת עולה המגפה (במדבר י"א). כתרים לאותיות כגון המגין לספר תורה (מנחות כט:).

עבודת גלולים שוב מה כתיב בה ¹ וזכור את
יום השבת לקדשו כלום אתם עושים מלאכה
שאתם צריכין שבות שוב מה כתיב בה ² לא
תשא משא ומתן יש ביניכם שוב מה כתיב
בה ³ כבד את אביך ואת אמך אב ואם יש לכם
שוב מה כתיב בה ⁴ לא תרצח לא תנאף לא
תגנוב ⁵ קנאה יש ביניכם יצר הרע יש ביניכם
⁶ מיד הודו לו להקב"ה שנאמר ⁷ ה' אדונינו
מה אדיר שמך וגו' ואילו תנה הודך על
השמים לא כתיב מיד כל אחד ואחד נעשה
לו אוהב ומסר לו דבר שנאמר ⁸ עלית
למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם
בשכר שקראוך אדם לקחת מתנות אף
מלאך המות מסר לו דבר שנאמר ⁹ ויתן את
הקטורת ויכפר על העם ואמר ¹⁰ ויעמוד בין
המתים ובין החיים וגו' אי לאו דאמר ליה
מי הוה ידע: וא"ר יהושע בן לוי בשעה
שירד משה מלפני הקב"ה בא שטן ואמר
לפניו רבונו של עולם תורה היכן היא אמר
לו נתתיה לארץ הלך אצל ארץ אמר לה
תורה היכן היא אמרה לו ¹¹ אלהים הבין
דרכה וגו' הלך אצל ים ואמר לו אין עמדי
הלך אצל תהום א"ל אין בי שנאמר ¹² תהום
אמר לא בי היא וים אמר אין עמדי ¹³ ואבדון
ומות אמרו באונינו שמענו שמעה חזר
ואמר לפני הקב"ה רבש"ע חיפשתי בכל
הארץ ולא מצאתיה אמר לו לך אצל בן
עמרם הלך אצל משה אמר לו תורה שנתן
לך הקב"ה היכן היא אמר לו וכי מה אני
קב"ה למשה משה בדאי אתה אמר לפני
יש לך שאתה משתעשע בה בכל יום אני
קב"ה למשה הואיל ומיעטת עצמך תקרא
משה עבדי וגו': וא"ר יהושע בן לוי ¹⁴ בשעה
ב"ה שהיה קושר כתרים לאותיות אמר לו
ניו ¹⁵ כלום ¹⁶ יש עבד שנותן שלום לרבו א"ל
תה יגדל נא כח ה' כאשר דברת ¹⁷ (אמר) ר'
י בושש משה אל תקרי בושש אלא באו שש
להן לישראל לסוף ארבעים יום בתחלת שש
ירבב את העולם אמר להן משה רבכם היכן
הן באו שש ולא השגיחו עליו מת ולא השגיחו
ו דאמרי ליה לאהרן ¹⁸ כי זה משה האיש וגו':
שמע לך מאי הר סיני א"ל הר שנעשו בו
ליה אלא הר שנעשה סימן טוב לישראל הר
א שכיחת קמיה דרב פפא ורב הונא בריה
ב חסדא ורבה בר' דרב הונא דאמרי תרווייהו
ה לעכו"ם עליו והיינו דאמר ר' יוסי בר'
ר צין שנצטוו ישראל עליו מדבר קדש
קדמות שנתנה קדומה עליו מדבר פארן
שפרן

לסוף מ' יום אני בא. פירש בקומטריס דאזו יום שעלה צו אינו מן המניין והוא היה אומר להם מ' יום שלימים יום וילנו עמו ויום עלייתו אף לילו עמו ששיר ז' בקיין עלה נמאל יום' היה צי"ו בתמוז ואין נראה לר"י בן רבינו מאיר דזהדיא משמע צפ"ק דיומא (דף ד.) דיום עלייה מן המניין דקאמר התם בשמאל לר"ע משכחת להו דצי"ו בתמוז נשתברו הלוחות כ"ד דסיון ושיסתך דתמוז מלו להו מ' יומין ושיצטרב בתמוז נחת אלמא חשיב יום עלייה ויזכא מ' יום ח' לילה כשתחשוב לילה שאחר היום ועוד אס לא תחשוב יום עלייה לא ישלמו מ' ימים אחרונים עד אחר יום הכפורים ושלמו ציה"כ שאז אל הקצ"ה למשה סלחתי כדנך גם מה שפרש"י בפרשת כי תשא שצי"ט בשלמו עלה קשה לר"י שאז לא תמלא בתמוז מ' ימים אחרונים ציום הכפורים):

מדבר צין. קשה לר"י דע"כ מדבר צין לאו היינו מדבר פארן דמדבר צין בתחילת דרומה פאל ארץ ישראל דכתיב באלה מסעי ויהי לכם פארן נגב (ה) ממדבר צין על ידי אדום וכתב ונסז לכל הגבול מנגב וגו' והיו תואולאמין מנגב לקדש ברנע וקדש ברנע היינו פארן דכתיב בשילוח מרגלים וישלח אותם משה ממדבר פארן ובספר (יהושע ד) כתיב שאמר כלב בשלוח אותי משה מקדש ברנע לרגל את הארץ וכן באלה הדברים כתיב ונצא עד קדש ברנע ומפרש כתיב שלוח מרגלים ועוד דכמה מסעות היו ממדבר פארן עד מדבר צין דבסוף בהעלותך כתיב ואחר נסעו העם מחצרות ויחנו במדבר פארן ובאלה מסעי כתיב ויסעו העם מחצרות ויחנו ברתמה א"כ רתמה היינו פארן וחשיב כמה מסעות עד מדבר צין וכן צין פארן לסיני מתוך א"א יום דכתיב אחד עשר יום מחוצר דרך הר שעיר עד קדש ברנע א"כ מדבר צין ופארן וסיני לאו הכל אחד ואורי"ד דכלל מד' אחד וגדול היה דע"כ סיני היינו פארן דכתיב הופיע מהר פארן וצפרק שור שנגח ד' וה' (צ"ק דף לה.) דרשין פארן הופיע ממוין לישראל גבי שור של ישראל שנגח שור של עובד כוכבים פטור וליג' פארן משכת ע"ז (דף ב:) מאי צעי בשעיר ומאי צעי

1 וְכָזָב יֹאמַר אֵת הַשֶּׁמֶת
 לְעַשְׂתָּהּ׃
 2 לָמָּה תֵּשֶׂא אֶת שׁוֹם יִצְחָק׃
 3 אֶלְדֶּרֶךְ לְשׂוֹאֵי בִי לֹא יִנְקָה׃
 4 יֵאָדָם וְיֵשֶׂא אֶת שֵׁם שְׂמֹתָ׃
 5 שְׂמֹתָ כִּי לְשׂוֹאֵי׃
 6 כִּבְדֵּךְ אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּחַלֵּץ׃
 7 לְמַעַן יִצְרִיכוּ יָמֶיךָ לֵדַע׃
 8 הִנֵּה אֶתְּחַלֵּץ אֶשְׂרֹף יִצְחָק׃
 9 שְׂמֹתָ כִּי לְשׂוֹאֵי׃
 10 לְחַלְצָה לִּי מִתְּנַף לֹא תִּנְהַב לִּי מִתְּנַף׃
 11 עֲדָה לִּי מִתְּנַף עַד שְׂקָה׃
 12 אֲדַעֵךְ מִן הָאֵרֶץ׃
 13 בְּלִיל הָאֵרֶץ׃
 14 עַל־לִי לְמִרְחֹם שִׁבִּית שְׂבִי׃
 15 לִקְחָת מִתְּנַף בְּאֵרֶם וְאֵף׃
 16 סוֹרֵרִים לְשֹׁנֵי כִּי חֲדָם׃
 17 תְּהִלָּתִי עַד שְׂמֹתָ׃
 18 חֶסֶד אֲדַעֵךְ כְּאֶשֶׁר חֲדָה׃
 19 מִשֶּׁה יִרְאֶה אֶת הַיָּם וְהַקֶּסֶל׃
 20 וְהִנֵּה לִי תִּנְהַב וְהִנֵּה שְׂבִי וְהִנֵּה אֶתְּחַלֵּץ וְהִנֵּה עַד שְׂקָה׃
 21 מִבְּרֹדֶי יוֹם׃
 22 וְהַעֲמֵד בֵּין הָאֵרֶץ וּבֵין הָאֵרֶץ׃
 23 חֲדָה מִתְּנַף מִתְּנַף׃
 24 מִבְּרֹדֶי יוֹם׃
 25 אֲדַעֵךְ חֶסֶד וְרַחֲמֵי הָאֵל׃
 26 יֵדַע אֶת מִקְוֵהוּ׃
 27 אִיבֹךְ כִּי׃
 28 תְּחַלֵּץ אֶמֶר לִּי בִי יוֹדֵי׃
 29 וְהִנֵּה אֶמֶר אֶת עַשְׂרֵי׃
 30 אֲבָרֹךְ וְקוֹת אֶמֶר׃
 31 בְּאֲזֵינוּ שְׂמַעְנוּ שְׂמֹתָ׃
 32 אִיבֹךְ כִּי׃
 33 וְכָזָב יֹאמַר אֵת הַשֶּׁמֶת לְעַשְׂתָּהּ׃
 34 לְמַעַן יִצְרִיכוּ יָמֶיךָ לֵדַע׃
 35 הִנֵּה אֶתְּחַלֵּץ אֶשְׂרֹף יִצְחָק׃
 36 שְׂמֹתָ כִּי לְשׂוֹאֵי׃
 37 לְחַלְצָה לִּי מִתְּנַף לֹא תִּנְהַב לִּי מִתְּנַף׃
 38 עֲדָה לִּי מִתְּנַף עַד שְׂקָה׃
 39 אֲדַעֵךְ מִן הָאֵרֶץ׃
 40 בְּלִיל הָאֵרֶץ׃
 41 עַל־לִי לְמִרְחֹם שִׁבִּית שְׂבִי׃
 42 לִקְחָת מִתְּנַף בְּאֵרֶם וְאֵף׃
 43 סוֹרֵרִים לְשֹׁנֵי כִּי חֲדָם׃
 44 תְּהִלָּתִי עַד שְׂמֹתָ׃
 45 חֶסֶד אֲדַעֵךְ כְּאֶשֶׁר חֲדָה׃
 46 מִשֶּׁה יִרְאֶה אֶת הַיָּם וְהַקֶּסֶל׃
 47 וְהִנֵּה לִי תִּנְהַב וְהִנֵּה שְׂבִי וְהִנֵּה אֶתְּחַלֵּץ וְהִנֵּה עַד שְׂקָה׃
 48 מִבְּרֹדֶי יוֹם׃
 49 וְהַעֲמֵד בֵּין הָאֵרֶץ וּבֵין הָאֵרֶץ׃
 50 חֲדָה מִתְּנַף מִתְּנַף׃
 51 מִבְּרֹדֶי יוֹם׃
 52 אֲדַעֵךְ חֶסֶד וְרַחֲמֵי הָאֵל׃
 53 יֵדַע אֶת מִקְוֵהוּ׃
 54 אִיבֹךְ כִּי׃
 55 תְּחַלֵּץ אֶמֶר לִי בִי יוֹדֵי׃
 56 וְהִנֵּה אֶמֶר אֶת עַשְׂרֵי׃
 57 אֲבָרֹךְ וְקוֹת אֶמֶר׃
 58 בְּאֲזֵינוּ שְׂמַעְנוּ שְׂמֹתָ׃
 59 אִיבֹךְ כִּי׃
 60 וְכָזָב יֹאמַר אֵת הַשֶּׁמֶת לְעַשְׂתָּהּ׃
 61 לְמַעַן יִצְרִיכוּ יָמֶיךָ לֵדַע׃
 62 הִנֵּה אֶתְּחַלֵּץ אֶשְׂרֹף יִצְחָק׃
 63 שְׂמֹתָ כִּי לְשׂוֹאֵי׃
 64 לְחַלְצָה לִּי מִתְּנַף לֹא תִּנְהַב לִּי מִתְּנַף׃
 65 עֲדָה לִּי מִתְּנַף עַד שְׂקָה׃
 66 אֲדַעֵךְ מִן הָאֵרֶץ׃
 67 בְּלִיל הָאֵרֶץ׃
 68 עַל־לִי לְמִרְחֹם שִׁבִּית שְׂבִי׃
 69 לִקְחָת מִתְּנַף בְּאֵרֶם וְאֵף׃
 70 סוֹרֵרִים לְשֹׁנֵי כִּי חֲדָם׃
 71 תְּהִלָּתִי עַד שְׂמֹתָ׃
 72 חֶסֶד אֲדַעֵךְ כְּאֶשֶׁר חֲדָה׃
 73 מִשֶּׁה יִרְאֶה אֶת הַיָּם וְהַקֶּסֶל׃
 74 וְהִנֵּה לִי תִּנְהַב וְהִנֵּה שְׂבִי וְהִנֵּה אֶתְּחַלֵּץ וְהִנֵּה עַד שְׂקָה׃
 75 מִבְּרֹדֶי יוֹם׃
 76 וְהַעֲמֵד בֵּין הָאֵרֶץ וּבֵין הָאֵרֶץ׃
 77 חֲדָה מִתְּנַף מִתְּנַף׃
 78 מִבְּרֹדֶי יוֹם׃
 79 אֲדַעֵךְ חֶסֶד וְרַחֲמֵי הָאֵל׃
 80 יֵדַע אֶת מִקְוֵהוּ׃
 81 אִיבֹךְ כִּי׃
 82 תְּחַלֵּץ אֶמֶר לִי בִי יוֹדֵי׃
 83 וְהִנֵּה אֶמֶר אֶת עַשְׂרֵי׃
 84 אֲבָרֹךְ וְקוֹת אֶמֶר׃
 85 בְּאֲזֵינוּ שְׂמַעְנוּ שְׂמֹתָ׃
 86 אִיבֹךְ כִּי׃
 87 וְכָזָב יֹאמַר אֵת הַשֶּׁמֶת לְעַשְׂתָּהּ׃
 88 לְמַעַן יִצְרִיכוּ יָמֶיךָ לֵדַע׃
 89 הִנֵּה אֶתְּחַלֵּץ אֶשְׂרֹף יִצְחָק׃
 90 שְׂמֹתָ כִּי לְשׂוֹאֵי׃
 91 לְחַלְצָה לִּי מִתְּנַף לֹא תִּנְהַב לִּי מִתְּנַף׃
 92 עֲדָה לִּי מִתְּנַף עַד שְׂקָה׃
 93 אֲדַעֵךְ מִן הָאֵרֶץ׃
 94 בְּלִיל הָאֵרֶץ׃
 95 עַל־לִי לְמִרְחֹם שִׁבִּית שְׂבִי׃
 96 לִקְחָת מִתְּנַף בְּאֵרֶם וְאֵף׃
 97 סוֹרֵרִים לְשֹׁנֵי כִּי חֲדָם׃
 98 תְּהִלָּתִי עַד שְׂמֹתָ׃

תבלין